

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

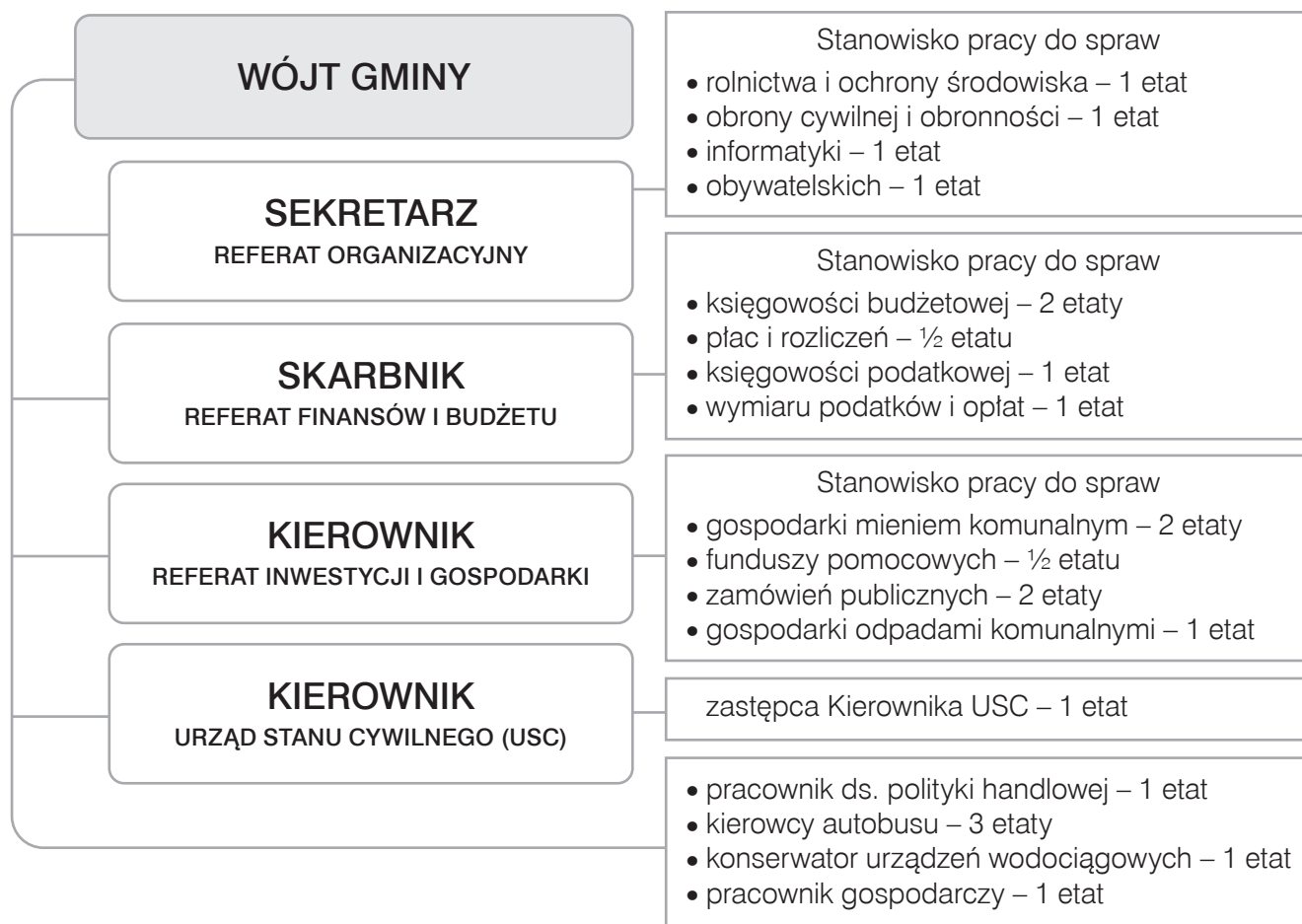
Test składa się z 18 zadań. W zadaniach 1.–5., 7.–11., 13.–17. wybierz poprawną odpowiedź i zaznacz ją znakiem X. Jeśli się pomylisz, otocz kółkiem błędnie zaznaczoną odpowiedź i zaznacz właściwą. Odpowiedzi do zadań 6., 12., 18. zapisz czytelnie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.

Zadanie 1. (0–1)

Przyjrzyj się schematowi i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Schemat. Organizacja Urzędu Gminy

URZĄD GMINY

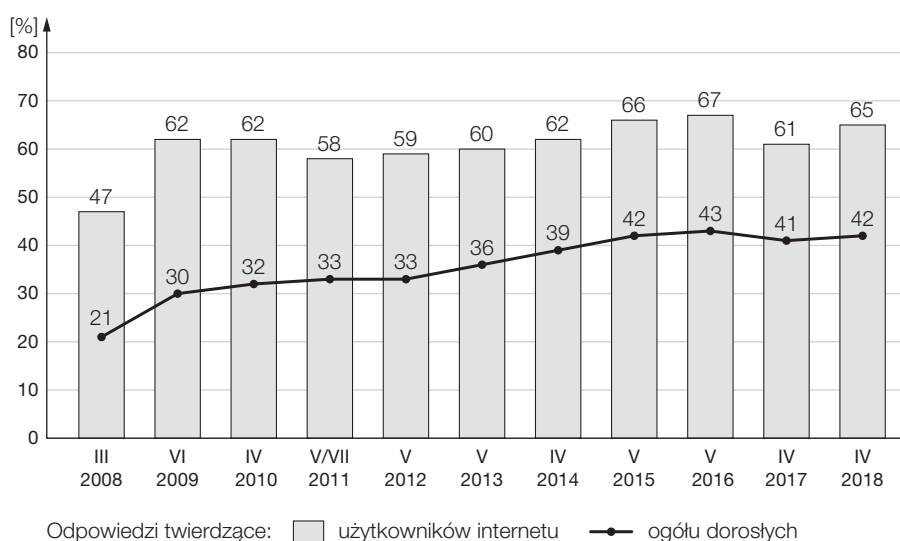
Najwięcej osób jest zatrudnionych w

- A. Referacie Organizacyjnym.
- B. Referacie Finansów i Budżetu.
- C. Referacie Inwestycji i Gospodarki.
- D. Urzędzie Stanu Cywilnego.

Zadanie 2. (0–1)

Przyjrzyj się wykresowi i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Czy zarejestrował(a) się Pan(i), ma Pan(i) konto w jakimś serwisie społecznościowym, np. Facebook, Google+, Instagram, Nasza-klasa, GoldenLine, LinkedIn lub podobnym?

Źródło: *Korzystanie z internetu. Komunikat z badań nr 62/2018*, maj 2018, cbos.pl [dostęp: 23.01.2020].

Z danych przedstawionych na wykresie wynika, że

- A. w 2008 roku co drugi dorosły był zarejestrowany w serwisach społecznościowych.
- B. w latach 2012–2018 systematycznie wzrastał odsetek dorosłych zarejestrowanych w serwisach społecznościowych.
- C. w 2016 roku odsetek osób zarejestrowanych w serwisach społecznościowych wśród dorosłych był wyższy niż wśród ogółu użytkowników.
- D. odsetek dorosłych zarejestrowanych w serwisach społecznościowych w 2018 roku był dwukrotnie wyższy niż w 2008 roku.

Zadanie 3. (0–2)

Przeczytaj teksty i wykonaj polecenie.

Tekst 1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej

Art. 35.

1. Rzeczpospolita Polska zapewnia obywatelom polskim należącym do mniejszości narodowych i etnicznych wolność zachowania i rozwoju własnego języka, zachowania obyczajów i tradycji oraz rozwoju własnej kultury.
2. Mniejszości narodowe i etniczne mają prawo do tworzenia własnych instytucji edukacyjnych, kulturalnych i instytucji służących ochronie tożsamości religijnej oraz do uczestnictwa w rozstrzyganiu spraw dotyczących ich tożsamości kulturowej.

Tekst 2. Społeczność litewska w Polsce

Mniejszość litewska w Polsce zamieszkuje zwarcie na północnym wschodzie kraju – w kraju sejneńskim oraz w okolicach Puńska. [...] Od roku 2002 działa Fundacja biskupa Antanasa Baranaukasa „Dom Litwinów” w Sejnach, która bardzo aktywnie włączyła się do działalności kulturalnej i edukacyjnej. Fundacja gromadzi środki oraz wspiera imprezy kulturalne, wspólnie ze Wspólnotą Litwinów w Polsce zainicjowała utworzenie Centrum Edukacji Litwinów w Sejnach.

Źródło: konsulat-litwa.pl/ [dostęp: 23.01.2020].

Oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F – jeśli jest fałszywe.

I.	Działania przedstawione w tekście 2. są przykładem korzystania przez społeczność litewską w Polsce z jednego z praw zawartych w art. 35.2.	P	F
II.	Informacje przedstawione w obu tekstach dotyczą cudzoziemców mieszkających w Polsce.	P	F

Zadanie 4. (0–1)

Przeczytaj tekst, przyjrzyj się ilustracji i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Kampania społeczna **Ta reklama jest zrobiona dla pieniędzy**

Ta piosenka jest nagrana dla pieniędzy – śpiewał Grzegorz Ciechowski. Piosenka zespołu Republika została wykorzystana w [...] kampanii Fundacji Hospicyjnej.

Spot pokazuje, jakie są realne wydatki na funkcjonowanie hospicjum – od lekarstw i pieluch poprzez sprzęt medyczny aż do niezbędnych prac konserwacyjnych. Hasło kampanii jest proste i bezpośrednie: „Tak, ta reklama jest zrobiona dla pieniędzy. Bez nich trudno nam pomagać. Prosimy o Twój 1%”. [...]

Nadawca: Fundacja Hospicyjna [...]

Źródło: *Najlepsze polskie kampanie społeczne*, brief.pl [dostęp: 23.01.2020].

Celem zaprezentowanej kampanii jest

- A. promocja jednej z grup obecnych na polskiej scenie muzycznej.
- B. propagowanie postaw sprzyjających rozwojowi przedsiębiorczości.
- C. zaspokojenie potrzeb ekonomicznych instytucji wspierającej osoby chore.
- D. zachęcenie obywateli do wywiązywania się z obowiązków finansowych wobec państwa.

Zadanie 5. (0–1)

Przeczytaj tekst i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Tytuły artykułów z gazetki szkolnej

1. Odkryto się otwarcie nowej pracowni przyrodniczej wyposażonej w tablicę interaktywną.
2. Szkolne koło wolontariatu podjęło kolejne działania na rzecz lokalnej społeczności.
3. Uczniowie klas VIII zaczęli cykl zajęć „Szkoła bez przemocy”.
4. Sukcesy naszych uczniów w olimpiadzie matematycznej.

Przykładem realizacji przez szkołę funkcji wychowawczej są działania, których dotyczą artykuły z gazetki szkolnej oznaczone numerami

- A. 1. i 2.
- B. 2. i 3.
- C. 3. i 4.
- D. 4. i 1.

Zadanie 6. (0–2)

Przeczytaj tekst i wykonaj polecenie.

Fragment CV [życiorysu]

Informacje podstawowe:

- wykształcenie wyższe

Umiejętności:

- odpowiedzialność,
- umiejętność samodzielnej organizacji pracy,
- radzenie sobie ze stresem,
- prawidłowe zarządzanie czasem,
- kreatywność,
- wrażliwość społeczna,
- komunikatywność i otwartość.

Wyjaśnij, które umiejętności z przedstawionych w cytowanym fragmencie życiorysu są niezbędne do wykonywania zawodu nauczyciela. Odwołaj się do dwóch przykładów umiejętności wskazanych w tekście.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 7. (0–1)

Przeczytaj tekst i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

..... [imię i nazwisko oraz adres osoby składającej wniosek]	 [data i miejsce/ nazwa miejscowości sporządzenia wniosku]
WNIOSEK do Zarządu Dróg Powiatowych [nazwa i adres właściwego starostwa powiatowego]	
W sprawie wydania warunków na wykonanie podłączenia do linii energetycznej przebiegającej w pasie drogowym drogi powiatowej nr do działki nr położonych w miejscowości	
Załączniki 	 [podpis osoby składającej wniosek]

Przedstawiony wniosek dotyczy zadań starostwa powiatowego w zakresie spraw

- A.** socjalnych.
- B.** społecznych.
- C.** infrastruktury.
- D.** organizacyjnych.

Zadanie 8. (0–1)

Przeczytaj tekst i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Koncepcja praw człowieka zakłada, że każdemu przysługują prawa wynikające z jego godności. Prawa I generacji mają charakter podstawowy. Należą do nich prawa i wolności osobiste oraz polityczne. Prawa II generacji to prawa ekonomiczne, socjalne i kulturalne.

Do II generacji praw człowieka należy prawo do

- A.** udziału w zgromadzeniach publicznych.
- B.** wyrażania własnych poglądów.
- C.** wybierania posłów.
- D.** opieki zdrowotnej.

Zadanie 9. (0–2)

Przeczytaj tekst i zaznacz poprawne dokończenia zdań.

Wielu ludzi sądzi, że państwo jest dobrem, któremu należy się możliwie największa ochrona. Arystoteles uważał, że samo istnienie państwa wynika z natury człowieka [...]. Państwo jest [...] organizacją [, której] władza rozciąga się na określonym obszarze. [...] Główna funkcja państwa nie zmieniła się od czasów grodu, wałów, fos i murów obronnych. [...] W Europie – gdzie przez ostatnie pół wieku nie było wojny, praktycznie przestały istnieć granice państwowe i coraz częściej mówi się o wspólnej europejskiej ojczyźnie – młode pokolenie może nie zdawać sobie sprawy, jak ważna jest ta funkcja. [...] I chociaż dzisiaj często mówi się, zwłaszcza w jednoczącym się świecie rozwiniętych społeczeństwach, o zmierzchu czy nawet destruktywnej roli państwa narodowego, to jednak dla Czeczenów, Kurdów, Basków, Palestyńczyków i wielu innych grup narodowych bądź etnicznych własne państwo nadal jest ideałem, z którym wiążą marzenia o bezpieczniejszym, godnym oraz niezależnym życiu.

Źródło: W. Osiatyński, *Państwo złem koniecznym*, [w:] „Wiedza i Życie” nr 11/1996.

- I. Wskazana w tekście cecha państwa to
- A. przymusowość.
 - B. terytorialność.
 - C. suwerenność.
- II. Scharakteryzowana w tekście funkcja państwa polega na
- A. obronie granic przed napaścią innych państw.
 - B. zapewnieniu bezpieczeństwa wewnętrznego.
 - C. wspieraniu osób w trudnej sytuacji życiowej.

Zadanie 10. (0–1)

Przeczytaj tekst i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

1. W czerwcu 2003 roku polscy obywatele w ogólnokrajowym referendum zdecydowali o przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej.
2. W lipcu 2011 roku do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej wpłynął projekt ustawy o ochronie zwierząt, podpisany przez ponad 100 000 polskich obywateli.
3. W październiku 2018 roku Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej podpisał rozporządzenie w sprawie podwyżek dla żołnierzy zawodowych.
4. W grudniu 2018 roku Rada Gminy Cisek uchwaliła budżet gminy na rok 2019.

Typowe dla demokracji bezpośredniej sposoby podejmowania decyzji przedstawiono w opisach oznaczonych numerami

- A. 1. i 2.
- B. 3. i 4.
- C. 2. i 3.
- D. 1. i 4.

Zadanie 11. (0–1)

Przeczytaj tekst i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Adam jest nowym uczniem w szkole. Zachowania wielu kolegów są dla niego niejasne i niepokojące. O nic jednak nie pyta i nie prosi o pomoc w sytuacjach dla niego trudnych. Udaje, że wszystko jest w porządku. Trzyma się z boku i nie angażuje się w życie nowej klasy.

Zachowanie Adama w opisanej sytuacji prowadziło do

- A. nawiązania bliskich relacji z kolegami.
- B. odkładania rozwiązania problemu na później.
- C. zmuszenia kolegów do zmiany postępowania.
- D. ustalenia przyczyn pojawiających się trudności.

Zadanie 12. (0–2)

Przeczytaj tekst i wykonaj polecenie.

Ustawa o samorządzie powiatowym [fragment]

Art. 30a. 1. Zarząd powiatu co roku do dnia 31 maja przedstawia radzie powiatu raport o stanie powiatu. [...]

9. Po zakończeniu debaty nad raportem o stanie powiatu rada powiatu przeprowadza głosowanie nad udzieleniem zarządowi powiatu wotum zaufania. [...]

10. Nieudzielenie przez radę powiatu wotum zaufania zarządowi powiatu jest równoznaczne ze złożeniem wniosku o odwołanie zarządu.

11. [...] Rada powiatu może odwołać zarząd większością co najmniej 3/5 głosów ustawowego składu rady.

Źródło: Dz. U. 1998 r., nr 91, poz. 578.

Wyjaśnij, w jakiej sytuacji może dojść do odwołania zarządu powiatu. Podaj warunek, który musi zostać spełniony, aby to nastąpiło.

.....

.....

.....

.....

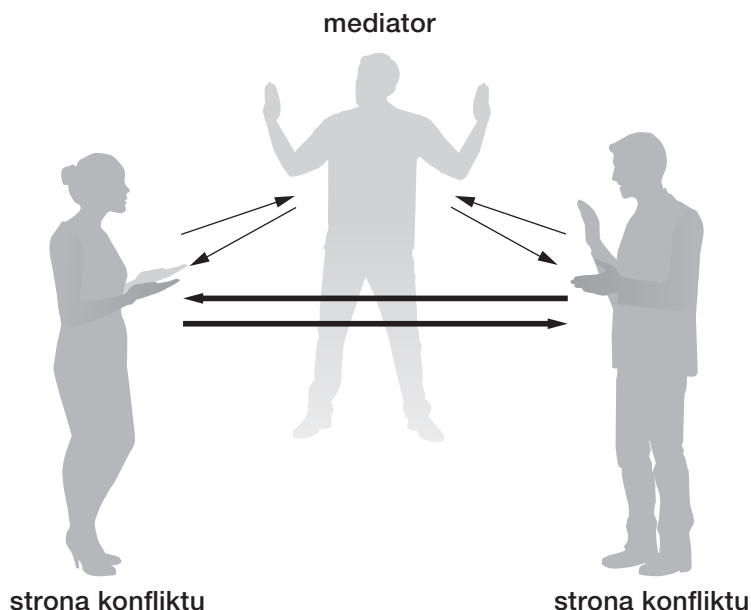
.....

.....

.....

Zadanie 13. (0–1)

Przyjrzyj się ilustracji i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Mediacja jest skutecznym sposobem rozwiązywania konfliktów, ponieważ mediator

- A. wspiera wybraną stronę konfliktu.
- B. ocenia postępowanie stron konfliktu.
- C. ułatwia komunikację pomiędzy stronami konfliktu.
- D. narzuca stronom sposób rozwiązania konfliktu.

Zadanie 14. (0–1)

Przeczytaj tekst i wykonaj polecenie.

Akcja społeczna – 2019 rok

W tym roku sztandarową kampanię [...] na rzecz praw człowieka, „Maraton Pisania Listów”, podejmujemy w obronie młodych aktywistek i aktywistów, którzy mierzą się z największymi kryzysami na świecie – powiedział Kumi Naidoo, Sekretarz [...] [organizacji].

[...]

Wśród [...] bohaterek i bohaterów tegorocznego Maratonu są również:

Sarah Mardini i Seán Binder – dwoje wolontariuszy-ratowników z Lesbos w Grecji, którym grozi do 25 lat więzienia za świadczenie pomocy uchodźcom, którym groziło utonięcie na Morzu Śródziemnym.

Źródło: [...]org.pl/maraton-pisania-listow-[...] [dostęp: 23.01.2020].

Odpowiedz na pytanie. Zaznacz odpowiedź A albo B i jej uzasadnienie spośród 1.–3.

Dla której organizacji charakterystyczne są cele i sposoby działania przedstawione w tekście?

A.	Amnesty International,	ponieważ uczestnicy akcji	1.	walczą o wolność osób zaangażowanych w ochronę praw innych ludzi.
			2.	wspierają służby państwa ratujące ofiary konfliktów zbrojnych.
B.	Polska Akcja Humanitarna,		3.	zbierają fundusze na pomoc humanitarną dla uchodźców.

Zadanie 15. (0–2)

Przeczytaj tekst i uzupełnij zdanie. Zaznacz A albo B oraz C albo D.

- Damian urodził się na terytorium Polski. Jego rodzice posiadali wyłącznie obywatelstwo niemieckie.
- Kasia urodziła się na terytorium Niemiec. Jej rodzice posiadali wyłącznie obywatelstwo polskie.

Obywatelstwo polskie z mocy prawa przysługuje **A/B**, co wynika z obowiązującej w Polsce zasady prawa **C/D**.

- I. **A.** Damianowi.
B. Kasi.
- II. **C.** krwi.
D. ziemi.

Zadanie 16. (0–1)

Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Przykładem postawy ksenofobicznej jest

- A.** współpraca z osobami innej narodowości.
- B.** uprzedzenie wobec osób innej narodowości.
- C.** pomaganie osobom własnej narodowości.
- D.** wypieranie się własnej narodowości.

Zadanie 17. (0–1)

Przeczytaj tekst i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Ania była coraz bardziej zdenerwowana. Nie mogła zrozumieć, dlaczego koledzy krytykują jej stanowisko. Bardzo chciała ukryć narastającą złość, ale odruchowo zaciskała dłonie. *Jesteście ignorantami* – rzuciła ostro w ich stronę. Na szczęście dość szybko udało się jej opanować emocje. *Powinnam wysłuchać ich argumentów* – pomyślała. – *Każdy przecież ma swoje racje.*

W opisanej sytuacji przejawem postawy asertywnej było

- A.** przyznanie kolegom tych samych praw co sobie.
- B.** budowanie zaufania pomiędzy kolegami.
- C.** skierowanie prośby do kolegów.
- D.** wyznaczenie granic kolegom.

Zadanie 18. (0–2)

I grupa

Przeczytaj teksty i wykonaj polecenie.

Opis sytuacji

W październiku uczniowie z klasy Patrycji wspólnie z wychowawcą zaplanowali, że w tym roku szkolnym w maju wybiorą się na tygodniową wycieczkę w góry. W związku z tym w listopadzie Patrycja zakupiła w sklepie internetowym wiatroodporną i nieprzemakalną kurtkę. Jednak w trakcie wycieczki okazało się, że kurtka przepuszcza wodę. Patrycja jest przekonana, że kurtka nie spełnia warunków umowy.

Obowiązujące przepisy prawne

Art. 556. Sprzedawca jest odpowiedzialny względem kupującego, jeżeli rzecz sprzedana ma wadę fizyczną lub prawną [...].

Art. 556. §1. Wada fizyczna polega na niezgodności rzeczy sprzedanej z umową. W szczególności rzecz sprzedana jest niezgodna z umową, jeżeli:

- 1) nie ma właściwości, które rzecz tego rodzaju powinna mieć ze względu na cel w umowie oznaczony albo wynikający z okoliczności lub przeznaczenia;
- 2) nie ma właściwości, o których istnieniu sprzedawca zapewnił kupującego [...].

Art. 568. §1. Sprzedawca odpowiada [...], jeżeli wada fizyczna zostanie stwierdzona przed upływem dwóch lat.

Źródło: Dz. U. 2018 r., poz. 1025.

Napisz, czy na podstawie przepisów Patrycja może ubiegać się o zwrot pieniędzy. Odpowiedź uzasadnij, użyj pojęcia *reklamacja*.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....